AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2023/1941 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2023. május 10.)

az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) 2021. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

– tekintettel az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség 2021. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,

– tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0142/2023),

A. mivel bevételi és kiadási kimutatása ([1]) szerint az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (a továbbiakban: az ügynökség) 2021. évi pénzügyi évre szóló végleges költségvetése 535 245 042 EUR volt, ami 2020-hoz képest 46,87 %-os növekedést jelent; mivel az ügynökség költségvetése főként az uniós költségvetésből származik;

B. mivel az Unió minden szervének, hivatalának és ügynökségének átláthatónak és az európai polgárok előtt teljes mértékben elszámoltathatónak kell lennie a rájuk bízott pénzeszközök tekintetében;

C. mivel a Számvevőszék az ügynökség 2021. évi pénzügyi évről szóló éves beszámolójáról szóló jelentésében (a továbbiakban: a számvevőszéki jelentés) megállapítja, hogy kellő mértékben megbizonyosodott az ügynökség éves beszámolójának megbízhatóságáról, valamint arról, hogy az annak alapjául szolgáló ügyletek jogszerűek és szabályszerűek;

D. mivel 2019. december óta az ügynökség új megbízatását teljesíti, amely a missziók és a személyzet tekintetében lényeges növekedéssel járt, ami megfelelő költségvetést igényel;

E. mivel 2021-ben az (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([2]) szerinti kibővített megbízatás miatt jelentősen nőtt az ügynökség költségvetése és a létszámterv végrehajtása;

F. mivel a Számvevőszék az ügynökség által a külső határok igazgatásához nyújtott támogatásról szóló 8/2021. sz. különjelentésében arra a következtetésre jutott, hogy számos hiányosság merült fel az ügynökség elsődleges tevékenységeivel, nevezetesen a helyzetfigyeléssel, a kockázatelemzéssel, a sebezhetőségi értékeléssel, a közös műveletekkel és gyorsreagálású határvédelmi intervenciókkal, a visszaküldési műveletekkel és az ügynökség személyzetének képzésével kapcsolatban, valamint az ügynökség kiadásainak exponenciális növekedése előtti igényfelmérések és hatásvizsgálatok hiánya kapcsán;

Költségvetés és pénzgazdálkodás

1. üdvözli a Számvevőszék megállapítását, mely szerint az ügynökség 2021. december 31-én véget ért pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójának alapjául szolgáló bevételek és kifizetések minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek;

2. megállapítja, hogy a 2021. évi pénzügyi év során folytatott költségvetés-ellenőrzési erőfeszítések nyomán a költségvetés végrehajtási aránya 94,70 %-os volt, ami 2020-hoz képest 4,27 %-os csökkenést jelent; felhívja az ügynökséget, hogy fordítson nagyobb figyelmet az alacsonyabb kötelezettségvállalási szintek elkerülésére és a 100 %-os célértékhez közelebbi arány elérésére;

([1]) HL C 141., 2022.3.29., 112. o.

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1896 rendelete (2019. november 13.) az Európai Határ- és Parti Őrségről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2019.11.14., 1. o.).

3. sajnálja, hogy annak ellenére, hogy az ügynökség pénzügyi egysége bizonyos mechanizmusokat vezetett be a költségvetés végrehajtásának javítása érdekében, 2021-ben a kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya mindössze 50,42 % volt, ami 4,90 %-os csökkenést jelent 2020-hoz képest; tudomásul veszi az ügynökség e csökkenésre vonatkozó magyarázatát, amely szerint a helyszíni műveletekhez kapcsolódó kifizetésekre nagyrészt az N+ 1. évben kerül sor, és a helyszíni műveletek hatókörének jelentős növekedése elkerülhetetlenül a kifizetési előirányzatok végrehajtási arányának csökkenését eredményezte 2021-ben;

4. tudomásul veszi az ügynökség költségvetésének 2021. évi második módosítását, amelyre 14,5 millió EUR uniós költségvetésbe való visszavezetésével összefüggésben került sor; úgy véli, hogy az ügynökség által az e módosítás elfogadása tekintetében adott indokolás nem elegendő; felhívja az ügynökséget, hogy a jövőbeni jelentéstétel során adjon részletesebb indokolást a mentesítésért felelős hatóságnak arra vonatkozóan, hogy miért fogad el olyan költségvetési módosításokat, amelyek pénzösszegeket juttatnak vissza az Uniónak;

5. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a 2020-ról 2021-re átvitt összeg (C8-források) 159 400 000 EUR, míg a 2021-ről 2022-re átvitt összeg 237 000 000 EUR volt; úgy véli, hogy ez a szint különösen magas; sajnálja, hogy a C8-források kifizetési aránya 2021-ben csak 87 % volt, ami alacsonyabb, mint a korábbi években (2019 és 2020); tudomásul veszi azonban az ügynökség észrevételét, miszerint ezt a mutatót a világjárvány befolyásolta; megjegyzi, hogy a támogatások az ügynökség teljes működési költségvetésének mintegy 60 %-át teszik ki, és az ügynökség szerint ezek többsége olyan tevékenységekhez kapcsolódik, amelyek általában hosszabb időtávra szólnak; tudomásul veszi továbbá az ügynökség észrevételét, miszerint az átvitt összegek jelentős része indokolt, mivel ezek többsége olyan tevékenységek életciklusához kapcsolódik, amelyek végső határideje decemberben van, ami elkerülhetetlenné teszi az átvitelt; megérti az ügynökség azon észrevételét, hogy az átvitt összegek törlésének kockázatát csökkenti az a tény, hogy valamennyi átvitt összeghez jogi kötelezettségvállalásnak kell tartoznia, ami bizonyos fokú bizonyosságot ad arra vonatkozóan, hogy az összegek kifizetésre kerülnek; mindazonáltal emlékeztet a Számvevőszék azon álláspontjára – és maga is osztja ezt az álláspontot –, hogy az átvitelek túlzott mértéke bizonyos esetekben megelőzhető a költségvetés-tervezés és a végrehajtási ciklusok javításával; felhívja az ügynökséget, hogy folytassa ez irányú erőfeszítéseit, többek között a pontosabb költségbecslésekre és költségvetési előrejelzésekre való törekvés révén, és számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak az elért eredményekről;

6. aggodalmának ad hangot a Számvevőszék „figyelemfelhívó megjegyzésként” kiemelt észrevétele miatt, amely szerint egy 2020. decemberi költségvetési kötelezettségvállalást anélkül vittek át 2021-re, hogy arra 2020 vége előtt jogi kötelezettségvállalás létezett volna; megállapítja, hogy az ezen ügyhöz kapcsolódó kifizetések 2021-ben 18 375 458 EUR-t tettek ki; megállapítja továbbá, hogy az ügynökség ezt a mulasztást 2021 folyamán későbbi jogi kötelezettségvállalásokkal orvosolta;

7. aggodalommal veszi tudomásul a Számvevőszék „figyelemfelhívó megjegyzésként” kiemelt második észrevételét, miszerint nem megfelelően számítják ki a schengeni térség nem uniós országainak hozzájárulásait és az uniós kiegyenlítő hozzájárulást; megállapítja, hogy ez utóbbit 2,6 millió EUR-val magasabb, az előbbit pedig ugyanennyivel alacsonyabb összegben állapították meg; tudomásul veszi továbbá, hogy mindez nem gyakorol hatást a 2021. évi eredménykimutatásban foglalt működési bevételre; fenntartja mindazonáltal azt az észrevételét, miszerint ez annak a jele, hogy az uniós szerveknek további iránymutatásra van szükségük az Európai Bizottság részéről arra vonatkozóan, hogy miként kell helyesen kiszámítani a nem uniós országok hozzájárulásait; felhívja a Bizottságot, hogy további késedelem nélkül adjon ki pótlólagos iránymutatást;

8. aggodalommal veszi tudomásul a Számvevőszék harmadik „figyelemfelhívó megjegyzését”, az ügynökség számvitelért felelős tisztségviselőjének azon kijelentését illetően, amely szerint az új rendszer validálásához nem áll rendelkezésre az engedélyezésre jogosult tisztviselő által meghatározott és a számviteli információkat kiegészítő szükséges információ, amely mutatja az ügynökség eszközeit és forrásait, valamint a költségvetés végrehajtását; megjegyzi, hogy a Bizottság ugyanezt a rendszert használja, és azt a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője validálta; sürgeti az ügynökséget, hogy szolgáljon magyarázattal a mentesítésért felelős hatóságnak e problémát illetően;

9. kiemeli annak fontosságát, hogy legyen egy erős, hatékony és jól működő ügynökség, amely segíteni tudja a tagállamokat az Unió közös külső határainak igazgatásában és az integrált határigazgatás biztosításában, annak érdekében, hogy e határok hatékonyan és az alapvető jogokkal teljes összhangban legyenek igazgatva, valamint hogy az uniós visszaküldési politika hatékonyabb legyen; megjegyzi, hogy az ügynökség és a tagállamok közös felelősséggel tartoznak az alapvető jogokkal kapcsolatos kötelezettségek teljesítéséért; hangsúlyozza, hogy a külső határok hatékony és méltányos igazgatása kulcsfontosságú a schengeni térség mint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség védelme szempontjából; hangsúlyozza, hogy a hatékony uniós határigazgatás biztosításához fontos a harmadik országokkal szorosan együttműködni és megállapodásokat kötni olyan területeken, mint például a visszafogadási megállapodások, a technikai segítségnyújtás, a képzések és a visszaküldési tevékenységek, valamint a fejlesztési támogatás ([3]); sürgeti az ügynökséget és a tagállamokat, hogy fejlesszék tovább az együttműködés, az információcsere és a bevált gyakorlatok cseréjének struktúráit;

10. tudomásul veszi az ügynökség azon intézkedéseit, amelyek célja, hogy csökkentsék az esetlegesen fel nem használt költségvetés elvesztésének magas kockázatát, és amelyek értelmében a tagállamok havonta nyomon követő táblázatokat küldenek, amelyekben naprakészen feltüntetik a ténylegesen felmerült költségeket; felkéri a Belső Ellenőrzési Szolgálatot (IAS), hogy értékelje az ügynökségnek a költségek nyomon követésére és a támogatási rendelkezések szerinti szükségletek előrejelzésére szolgáló mechanizmusát, valamint a Frontex visszaküldési alkalmazása (FAR) és az integrált visszaküldés-kezelési alkalmazás (IRMA) frissítése által a visszaküldési műveletek pénzügyi irányítására gyakorolt hatást;

Teljesítmény

11. megjegyzi, hogy 2021-ben az ügynökség új szervezeti struktúrát vezetett be, és ezzel jelentős erőfeszítést tett kibővített megbízatásának hatékony kezelése érdekében; tudomásul veszi az ügynökség átszervezésének hatását és az azzal járó változásokat; ezzel összefüggésben elismerően nyilatkozik az ügynökség stratégiájáról, amely digitalizálás, automatizálás és a bizonyos területeken alkalmazott szabályok és eljárások egyszerűsítése révén igyekszik növelni a hatékonyságot;

12. megjegyzi, hogy az ügynökség 2021-ben tevékenységei teljesítményének értékelésére fő teljesítménymutatóként használt bizonyos, az ügynökség igazgatótanácsa által elfogadott mutatókat, amelyek a 2021–2023-as időszakra vonatkozó egységes programozási dokumentumból erednek; elismeréssel veszi tudomásul, hogy az ügynökség által biztosított termékek és szolgáltatások érzékelt minőségének szintje javult, mivel a 2021-ben kapott értékelések 94,34 %-a szerint e minőség átlagos, magas vagy nagyon magas; sajnálja, hogy az ügynökség néhány teljesítménymutató esetében elmaradt a kitűzött céloktól, például a késedelmes kifizetések vagy a bevetésekhez szükséges műszaki eszközök rendelkezésre állása tekintetében;

13. megjegyzi, hogy az ügynökség sikeresen telepítette a fogadó tagállamokba és négy uniós repülőtérre az Európai Határ- és Parti Őrség készenléti alakulatának első tisztjeit; tudomásul veszi, hogy e tisztek fő tevékenységei az úti okmányok azonosítása és kiállítása, a visszaküldéssel kapcsolatos tanácsadás és a repülőjegyek FAR-ban történő foglalása terén folytatott együttműködés támogatására összpontosultak; megjegyzi továbbá, hogy 2021-ben az ügynökség 19 közös műveletet hajtott végre, amelyekben 9 fogadó tagállam, 23 részt vevő tagállam, 32 hatóság és 4 harmadik ország vett részt; tudomásul veszi az ügynökség gyorsreagálású határvédelmi intervencióját (RBI), amellyel a Litvánia és Fehéroroszország közötti külső szárazföldi határon jelentkező migrációs nyomásra reagált, valamint megfékezte a Litvánia és az Unió felé irányuló irreguláris bevándorlási áramlásokat, ugyanakkor hangsúlyozza az alapvető jogokkal kapcsolatos – többek között az alapjogi tisztviselő által azonosított – aggályokat, amelyek e műveletekkel kapcsolatban merültek fel; tudomásul veszi az ügynökség működési körét a litvániai gyorsreagálású határvédelmi intervenció, a La Manche-csatornánál végrehajtott Opal Coast közös művelet és egy harmadik országban, nevezetesen Szerbiában elindított új közös művelet kapcsán; tudomásul veszi a tagállami összekötő tisztviselők első kiküldéseit célzó kísérleti szakasz elindítását; felhívja az ügynökséget, hogy miután lezárult a kísérleti szakasz, tájékoztassa az elért eredmények értékeléséről a mentesítésért felelős hatóságot;

14. megjegyzi, hogy a szárazföldi határokon 2021-ben végzett operatív tevékenységek kapcsán 3 546 incidensről érkezett jelentés, amelyek 16 304 előállított irreguláris migránst, 6 461 irreguláris migránst és 368 letartóztatott embercsempészt érintettek; elismeréssel veszi tudomásul az ügynökség erőfeszítéseit, amelyek eredményeként 18 301 nem uniós állampolgár légi úton történő visszaküldését sikerült elérni, akik közül 10 193 személy 337 művelet keretében charterjáratokkal tért vissza 33 visszatérési országba, 8 108 személy pedig menetrend szerinti járatokkal tért vissza 107 visszatérési országba; tudomásul veszi, hogy 2021-ben az önkéntes visszatérés a menetrend szerinti járatokkal történő összes visszaküldés 57 %-át tette ki, és hogy az ügynökség 22 repülőgépet bérelt a visszaküldési műveletekhez; méltányolja az ügynökség által lebonyolított első teljeskörű visszaküldési művelet sikeres előkészítését és megszervezését, amelynek során az ügynökség vállalta a szervező tagállam szerepét;

([3]) FRONTEX Strategic Risk Analysis 2022 (Stratégiai kockázatelemzés, 2022).

15. megjegyzi, hogy 2021 áprilisában aláírták a súlyos incidensekről szóló jelentéshez (SIR) kapcsolódó mechanizmusra vonatkozó módosított standard működési eljárást (SOP), amely az alapjogi tisztviselő szerepének és hatásköreinek meghatározására szolgált; megjegyzi továbbá, hogy a SIR-mechanizmusra vonatkozó SOP szükséges további felülvizsgálata késik, és üdvözli, hogy az alapjogi tisztviselővel együttműködésben, valamint az ügynökség alapjogi konzultációs fórumával konzultálva a mechanizmus jelenleg véglegesítés alatt áll; emlékeztet arra, hogy ez egyike volt annak a hét feltételnek, amelyet a mentesítés megadásával kapcsolatban a korábbi években megszabtak az ügynökségnek; felhívja az ügynökséget, hogy tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot arról, hogy lezárult-e a SIR-mechanizmus SOP-jának további felülvizsgálata;

16. hangsúlyozza, hogy minden műveleti tervnek tartalmaznia kell egy olyan átlátható jelentéstételi mechanizmust, amely biztosítja, hogy az operatív területen minden incidenst bejelentenek és megfelelően nyomon követnek; hangsúlyozza, hogy ezt a jelentéstételi mechanizmust ezen eszközök finanszírozási módjától függetlenül alkalmazni kell annak biztosítása érdekében, hogy az ügynökség és különösen az alapjogi tisztviselő nyomon követhesse az egész operatív területet, és kivizsgálhassa az összes bejelentett súlyos eseményt vagy a meg nem felelés egyéb jeleit;

17. üdvözli az ügynökség 2022. január 25-i határozatát, amely pontosítja az (EU) 2019/1896 rendelet 46. cikkének végrehajtására vonatkozó standard működési eljárást, amelyet a tagállamok és a schengeni társult országok, az alapjogi tisztviselő és a Frontex alapjogi konzultatív fórumának észrevételeivel összhangban dolgoztak ki;

18. üdvözli a visszaküldési ügykezelési rendszer (RECAMAS) modelljén alapuló visszaküldési ügykezelési informatikai rendszerek olaszországi, belgiumi és finnországi bevezetését; megismétli az ügynökség igazgatótanácsa által az ügynökséghez intézett ajánlást, hogy az ügynökség működjön együtt más tagállamokkal is, és teljesítsék az e példa követéséhez szükséges előfeltételeket;

19. megjegyzi, hogy a SIR-ek száma számottevő mértékben megnövekedett: míg 2020-ban mindössze 10 súlyos incidensekről szóló jelentés készült, 2021-re 62-re nőtt e szám, és e jelentésekből 53 az újonnan módosított standard működési eljárás hatálya alá tartozott; sajnálja, hogy a legmagasabb számban Litvániából és Görögországból érkeztek jelentések; üdvözli, hogy új eljárást vezettek be, amelynek értelmében az erőszak alkalmazásával járó valamennyi incidensről havonta értesítik az alapjogi tisztviselőt, aki vállalta, hogy évente értékelést ad ki erről az eljárásról; felhívja az ügynökséget, hogy számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak ezen értékelés eredményéről; üdvözli, hogy az alapjogok tiszteletben tartását felügyelő személyek (alapjogi megfigyelők) megkezdték az operatív keretbe való beilleszkedést, és több mint 200 kiküldetési napot teljesítettek, 10 országot kerestek fel, és 15 visszaküldési misszióban vettek részt;

20. megjegyzi, hogy 2021-ben az ügynökség panaszmechanizmusa keretében 27 panasz érkezett, amelyeket az alapjogi tisztviselő megvizsgált, és amelyek közül 6-ot elfogadhatónak ítélt; mélységes aggodalmát fejezi ki az elfogadható panaszokkal kapcsolatban az alapvető jogok állítólagos megsértése miatt;

21. emlékeztet arra, hogy az Európai Unió Bírósága 2022. június 30-i ítéletében megállapította, hogy az uniós joggal összeegyeztethetetlenek azon litván jogszabályok, amelyek engedélyezik a nemzetközi védelem megtagadását és a kérelmezők automatikus őrizetbe vételét kizárólag azon az alapon, hogy szabálytalanul lépték át a határt; megjegyzi, hogy 2022 júliusától az ügynökség már nem vesz részt és nem támogatja Litvániát a határőrizetben; megjegyzi azonban, hogy az ügynökség az EUB ítélete után is fenntartotta működését Litvániában, alkalmazottai részt vettek a határellenőrzésben; ismét emlékeztet a lett-belarusz határon fennálló humanitárius helyzettel és az emberi jogok megsértésével kapcsolatos – többek között az Európa Tanácstól érkező – aggodalmakra, amelyeket az okozott, hogy a belarusz rezsim a migránsokat használta fel érdekei érvényesítésére; felhívja az ügynökséget, hogy erősítse meg, hogy nem vesz részt az EUB által az uniós joggal összeegyeztethetetlennek nyilvánított litván jogszabályokkal kapcsolatos tevékenységekben, és tartózkodjon az uniós joggal összeegyeztethetetlen műveletekben való részvételtől;

22. tudomásul veszi a Görögországban védelmet kérő áldozatok nevében az Európai Unió Bíróságán az ügynökség ellen indított jogi lépéseket; megjegyzi, hogy az EUB-t annak megállapítására kérték, hogy az ügynökség az (EU) 2019/1896 rendelet 46. cikkének (4) bekezdésével összhangban járt-e el, amikor nem hozta meg az arra vonatkozó határozatot, hogy az Égei-tenger térségében folytatott tevékenységei finanszírozását teljes egészében vagy részben megvonja, e tevékenységeket teljes egészében vagy részben felfüggeszti vagy megszünteti; felhívja az ügynökséget, hogy e tekintetben nyújtson be a Parlamentnek minden releváns dokumentumot, beleértve az alapjogi tisztviselő 2022. szeptember 1-jei véleményét, a súlyos eseményekről szóló, 2021-es és 2022-es jelentéseket, valamint az ügynökség kulturális közvetítőjének ügyével kapcsolatos nyomozásról szóló információkat, akit legalább 130 harmadik országbeli állampolgárral Törökországba kényszerítettek, amint arról az igazgatótanácsnak 2021 novemberében beszámoltak; megjegyzi, hogy az alapjogi tisztviselőnek a görögországi helyzet értékelésével kapcsolatos véleményeit és ajánlásait követően a korábbi ideiglenes ügyvezető igazgató és az alapjogi tisztviselő együttműködött a görög hatóságokkal annak érdekében, hogy biztosítékokat hozzanak létre az alapvető jogok keretének végrehajtására a Görögországban végzett működési tevékenységek során; megjegyzi, hogy e megbeszéléseket követően a görög hatóságok végrehajtási tervet dolgoztak ki a biztosítékok végrehajtására, amit az ügynökség alapjogi tisztviselője és igazgatótanácsa jó eredményként ismert el; kiemeli, hogy az alapjogi tisztviselő elismeri az eljárási erőfeszítéseket, és megjegyzi, hogy az alapjogi tisztviselő azt ajánlotta az ügynökségnek, hogy az (EU) 2019/1896 rendelet 46. cikkével összhangban hagyja el Görögországot;

23. tudomásul veszi, hogy az ügynökség együttműködik az Európai Halászati Ellenőrző Hivatallal és az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökséggel az összehangolás és az erőforrások megosztása érdekében olyan területeken, mint az információmegosztás, a felügyeleti és kommunikációs szolgáltatások, a kapacitásépítés, a kockázatelemzés és különösen a kapacitásmegosztás; megállapítja továbbá, hogy ezt az együttműködést a három ügynökség által aláírt és 2021-ben aktualizált, határozatlan időre szóló háromoldalú munkamegállapodás szabályozza; üdvözli ennek végrehajtását, például a parti őrséggel kapcsolatos ügyekre meghatározott tengeri területeken reagáló műveletek és az ügynökség által légtérellenőrző légi járművek segítségével nyújtott szolgáltatások révén; felhívja az ügynökséget, hogy az operatív tevékenységek esetleges különbségei ellenére vizsgálja tovább a más ügynökségekkel, különösen a bel- és igazságügyi ügynökségekkel való koordináció és erőforrás-megosztás lehetőségeit;

24. megjegyzi, hogy az ügynökség 2022 közepéről 2023 harmadik és negyedik negyedévére, azaz több mint egy évvel elhalasztotta a Számvevőszék 8/2021. sz. különjelentésében foglalt, az információcsere-keret és az európai helyzetkép javításáról szóló 1. ajánlás végrehajtásának határidejét; felhívja az ügynökséget, hogy kezelje prioritásként ezt a kérdést;

Személyzeti politika

25. megjegyzi, hogy 2021. december 31-én a létszámtervben végrehajtása 82 %-os volt: az uniós költségvetés értelmében engedélyezett 1 050 ideiglenes alkalmazotti álláshelyből 861 be volt töltve; megállapítja, hogy ezen felül 506 szerződéses alkalmazott és 187 kirendelt nemzeti szakértő dolgozott az ügynökségnél (2021-ben 730 szerződéses alkalmazottra és 220 kirendelt nemzeti szakértőre kapott engedélyt az ügynökség); üdvözli, hogy az ügynökségnél a betöltött álláshelyek aránya a 2020-as évhez képest mintegy 15 %-kal nőtt, 432 új munkatárs felvétele mellett, jóllehet a betöltött álláshelyek száma a 2020-as 1234-ről 2021-ben 1554-re nőtt, azaz a nettó növekedés 320 betöltött álláshely; megjegyzi, hogy az ügynökség tisztségeinek betöltöttségi aránya 79 %, ami a legmagasabb arány az (EU) 2019/1896 rendelet hatálybalépése óta; megállapítja továbbá, hogy az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS) 44 tagját vették fel az ETIAS központi egység részlegére; sajnálja, hogy 2021-ben az ügynökség személyzetének külső fluktuációja a 2020-as 2,8 %-ról 2021-re 4,4 %-ra nőtt, azaz csaknem megduplázódott; elismeri az ügynökség által a munkaerő-felvétel terén tett folyamatos erőfeszítéseket és kritikus jelentőségű előrelépéseket, a késedelmek ellenére; elismeri, hogy az időszerű munkaerő-felvétel és a földrajzi egyensúly elérése továbbra is kihívást jelent, főként a Lengyelországra vonatkozó alacsony együtthatói arány miatt; megjegyzi továbbá, hogy az ügynökség számára régóta kihívást jelent a Lengyelországra vonatkozó alacsony együtthatói arány, amelyet az elmúlt hónapokban tovább súlyosbított az ország rekordszintű inflációja, amely 2022 decemberében elérte a 16,6 %-ot;

26. tudomásul veszi, hogy az ügynökség nemek közötti egyensúlyra vonatkozó 2021-es jelentése szerint a felső vezetést 15 férfi (68,18 %) és 7 nő (31,82 %), az igazgatótanácsot pedig 55 férfi (83,3 %) és 11 nő (16,7 %) alkotja; az ügynökség teljes személyzetének 71,8 %-a férfi (1 116) és 28,2 %-a nő (438); elismeri, hogy a nemek közötti egyensúly igazgatótanácsban való biztosítása a tagállamok felelőssége; mélységesen sajnálja, hogy a nemek közötti egyensúly ügynökség felső vezetésén és személyzetén belüli javítására tett erőfeszítések a Parlament által az ügynökséghez és a tagállamokhoz intézett korábbi felhívások ellenére nem voltak elégségesek; sürgeti az ügynökséget és a tagállamokat, hogy foglalkozzanak ezzel a kérdéssel, és vegyék figyelembe a nemek közötti egyensúlyt az új alkalmazottak felvételekor, valamint a fent említett pozíciókba történő jelölések és kinevezések során;

27. elismeréssel veszi tudomásul az alapjogi tisztviselő 2021 júniusában történt kinevezését; emlékeztet azonban az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) azon megállapítására, hogy az alapjogi tisztviselőt nem bízták meg ügykezelőnek az alapvető jogok állítólagos megsértésével kapcsolatos súlyos incidensekről szóló jelentések esetében; megállapítja továbbá, hogy az ügynökség közelebb került kibővített megbízatásának teljeskörű végrehajtásához, mivel 2022-ben összesen 46 alapjogi felügyelő lesz hivatalban, szemben a 2021-es mindössze 20 fővel; megjegyzi, hogy az alapjogi felügyelők többségét tanácsosi (AD) rangban nevezték ki; mindazonáltal sajnálja, hogy az alapjogi felügyelők körében megkülönböztetést alkalmaznak, mivel 15 főt még mindig asszisztensi (AST) pozícióban vesznek fel, míg a többi 31-et tanácsosi rangban veszik fel; emlékeztet arra, hogy a Parlament és a Bizottság régóta kéri, hogy legalább 40 alapjogi megfigyelőt alkalmazzanak tanácsosi beosztásban; kiemeli, hogy az (EU) 2019/1896 rendelet biztosítja a keretet az alapjogi megfigyelők számának további növeléséhez az ügynökség bővülésével, és a kezdeti 40 alapjogi megfigyelő a küszöbérték, nem pedig a felső határ; sürgeti a Bizottságot és az ügynökséget, hogy módosítsák az ügynökség létszámtervét annak érdekében, hogy az összes alapjogi felügyelőt tanácsosi rangban vegyék fel; felhívja az ügynökséget, hogy a továbbiakban kizárólag tanácsosi rangban vegyen fel alapjogi felügyelőket; sajnálja továbbá, hogy az (EU) 2019/1896 rendelet 110. cikkének (6) bekezdésében foglalt követelmény teljesítése, amely 2020 decemberéig legalább 40 alapjogi felügyelő felvételét írta elő, közel két évet késett; emlékeztet a korábbi ügyvezető igazgatónak a folyamat ismételt késedelmében játszott negatív szerepére, és üdvözli az előző ideiglenes vezetésnek az e követelmény teljesítésére irányuló erőfeszítéseit;

28. üdvözli az ügynökség által bevezetett, széles körű zaklatásellenes intézkedéseket és politikákat; elismeréssel veszi tudomásul, hogy 2021-ben elfogadták a Frontex bizalmas tanácsadói számára készült eljárási kézikönyvet, amely az ügynökség zaklatás elleni politikájának gyakorlati alkalmazását ismerteti; elismeri, hogy a bizalmas tanácsadók kulcsfontosságú szerepet játszanak az ügynökségnél dolgozó munkatársak méltóságának védelmében, valamint a pszichés és szexuális zaklatás megelőzésében; hangsúlyozza ugyanakkor egy olyan szervezeti kultúra fontosságát, amely ezeket a politikákat átülteti a gyakorlatba, mivel az eljárási kézikönyv elfogadásakor az ügynökségen belüli kulcsfontosságú személyek körében továbbra is fennállt a súlyos kötelességszegés, többek között a zaklatás esete; tudomásul veszi, hogy ezekkel az OLAF-vizsgálat megállapításainak nyomon követése során foglalkoztak; e tekintetben üdvözli az ügynökség strukturális átalakulás iránti elkötelezettségét és különösen a koordinációs központok hálózatának bővítését; ismételten felhívja az ügynökség vezetését, hogy végezzen alapos vizsgálatot a szexuális zaklatás elleni meglévő eljárások végrehajtásával kapcsolatban, teljes mértékben működjön együtt minden illetékes hatósággal, és tegyen jelentést a mentesítésért felelős hatóságnak az eredményekről, és terjesszen elő részletes cselekvési tervet olyan intézkedésekkel, amelyek biztosítják a szexuális zaklatással szembeni zéró toleranciát az ügynökség összes tevékenysége során;

29. tudomásul veszi az ügynökség által a Parlament írásbeli kérdéseire adott válaszokat, amelyek szerint 2021-ben összesen 10 zaklatási ügyet jelentettek be az ügynökség illetékes szerveinek; megjegyzi továbbá, hogy a 2021-ben indított 7 hivatalos eljárásból 4 ügyet lezártak; felhívja az ügynökséget, hogy gondosan értékeljen minden függőben lévő ügyet, zéró toleranciát alkalmazva a pszichés, szexuális vagy bármely más típusú zaklatással szemben, és mielőbb vonja felelősségre az e kötelességszegésért felelős személyeket; felhívja továbbá az ügynökséget, hogy tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot a 2020-ban egy munkatárs tragikus halálával kapcsolatban újraindított vizsgálat eredményeiről;

30. nyugtázza az ügynökség által a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi politikákkal és eljárásokkal kapcsolatban tanúsított figyelmet és proaktivitást; üdvözli ezzel összefüggésben a munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel foglalkozó belső munkacsoport létrehozását a hatékony belső koordináció, a konzultáció és a prioritások meghatározása érdekében; felhívja az ügynökséget, hogy tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi keretrendszerben végrehajtani javasolt fellépések és intézkedések listájáról és azok végrehajtásáról; tudomásul veszi az ügynökség jelenleg hatályos intézkedéseit, a rugalmas munkaidőt és a sporttevékenységek költségtérítését, amelyek célja a személyzet munkahelyi jólétének és a munka és a magánélet egyensúlyának javítása; felhívja az ügynökséget, hogy fogadjon el további intézkedéseket ezen a területen, más uniós intézmények és szervek példáját is figyelembe véve;

Közbeszerzés

31. megjegyzi, hogy az ügynökség 2021-ben 36 nyílt közbeszerzési eljárást indított, amelyek közül 18 eljárás 218 400 000 EUR összértékű aláírt szerződést eredményezett, 18 pedig még folyamatban van, 241 000 000 EUR becsült értékben; megjegyzi továbbá, hogy az ügynökség 29 alacsony és közepes értékű közbeszerzési eljárást indított (három és öt pályázóval tárgyalva), összesen 12 000 000 EUR értékben, és a 29 eljárásból 25 2021-ben 11 800 000 EUR összértékű aláírt szerződést eredményezett, négy pedig még folyamatban van, összesen 300 000 EUR értékben; megjegyzi továbbá, hogy az ügynökség 2021-ban 203 nagyon alacsony értékű (egy jelölttel tárgyalt) közbeszerzési eljárást indított, összesen 2 500 000 EUR értékben; végezetül megjegyzi, hogy 2021-ben a meglévő keretszerződések keretében 991, összesen 194 600 000 EUR értékű eljárást bonyolítottak le, amelyek közül 900 aláírt egyedi szerződést vagy megrendelést eredményezett, amelyek összértéke 172 200 000 EUR volt, 91 pedig – 22 300 000 EUR összértékben – még folyamatban van;

32. méltányolja a stratégiailag fontos szerződések biztosítása érdekében az ügynökség által 2021-ben olyan területeken tett erőfeszítéseket, mint például a légtérellenőrző légi járművek támogatása, az egyéni védőfelszerelések és egészségügyi felszerelések biztosítása, négykerék-meghajtású terepjárók szállítása, szolgálati fegyverek szállítása, műholdképek biztosítása, térképkészítési szolgáltatások nyújtása, meteorológiai és oceanográfiai információs szolgáltatások nyújtása, valamint drónok és hasznos terhek beszerzése; üdvözli az ügynökség gondosságát a közbeszerzésre vonatkozó képzési terv tervezése és végrehajtása terén;

33. ismételten komoly aggodalmát fejezi ki a 2022. augusztusi médiabeszámolókkal kapcsolatban, amelyek szerint az ügynökség olyan szerződő felet vett igénybe, aki állítólag kizsákmányolta a kulturális közvetítőket azáltal, hogy olyan munkafeltételeket kínált nekik, amelyek sértik a bérre és a munkafeltételekre vonatkozó európai normákat; tudomásul veszi a kulturális közvetítők által e tekintetben benyújtott petíciót, valamint az európai ombudsmanhoz benyújtott panaszukat; tudomásul veszi az ügynökség médiának adott válaszát, miszerint a petíciót követően az ügynökség felvette a kapcsolatot a szerződő féllel, hogy emlékeztesse a kötelezettségeire; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy hogy az ügynökség által a Parlamentnek nyújtott tájékoztatásban nem találhatók információk a szerződés végrehajtásáról és a munkavállalókra vonatkozó feltételek tiszteletben tartásáról;

34. aggodalommal veszi tudomásul a Számvevőszék közbeszerzés területét érintő észrevételeit; különösen megjegyzi, hogy az ügynökség közbeszerzési eljárást indított egy utazási szolgáltatások nyújtására vonatkozó keretszerződés megkötésére, amelynek kapcsán az ajánlattevők pénzügyi, műszaki és szakmai alkalmasságára vonatkozó követelményeket nagyon alacsony szintben határozták meg; megjegyzi, hogy a szerződés becsült értéke, amelyre az ügynökség az értékelését alapozta, 15 000 000 EUR volt, miközben a szerződés mögöttes értéke által fedezett tervezett kiküldetési költségek becsült értéke körülbelül 240 000 000 EUR-t tett ki; megismétli a Számvevőszék következtetését, miszerint ebben az esetben az ügynökség különféle kockázatoknak tette ki magát, például azon kockázatnak, hogy ellehetetlenülhet a szerződés szerinti szolgáltatások minimális minőségben és határidőre történő teljesítése, valamint annak, hogy a szerződést nem teljesítik megfelelően; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a szerződés a teljesítés hiányához vezetett, ami pedig súlyos üzletmenet-folytonossági zavarokat okozott; üdvözli, hogy az ellenőrzéseket követően a szerződést azonnali hatállyal felmondták; hangsúlyozza, hogy el kell kerülni a laza követelmények alkalmazását az ajánlattevők értékelése tekintetében, valamint a félrevezető adatokon alapuló értékeléseket;

35. tudomásul veszi az ügynökség jelentését arról, hogy javította az éves közbeszerzési terv tervezését és nyomon követését; felhívja az IAS-t, hogy a jövőbeni ellenőrzései során foglalkozzon ezzel a tervvel;

Az összeférhetetlenségek megelőzése és kezelése, valamint az átláthatóság

36. üdvözli, hogy sikeresen eleget tettek a Parlament arra vonatkozó kérésének, hogy az ügynökség igazgatótanácsa és ügyvezető igazgatósága tagjainak önéletrajzát és érdekeltségi nyilatkozatait az ügynökség honlapján közzétegyék;

37. tudomásul veszi az ügynökség által végzett tevékenységek átláthatóságának növelése érdekében tett további lépéseket; üdvözli az ügynökség ügyvezető igazgatójának az (EU) 2019/1896 rendelet 118. cikke szerinti átláthatósági nyilvántartás létrehozásáról szóló határozatát; tudomásul veszi a mentesítésért felelős hatóságnak adott választ, amely tájékoztatást nyújt az ügynökség átláthatósági nyilvántartásában 2021-ben nyilvántartott és dokumentált kapcsolatokról és találkozókról; felhívja az ügynökséget, hogy rendszeresen számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak ezen eszközök végrehajtásáról és felhasználásáról;

38. emlékeztet az európai ombudsmannak az alapvető jogokkal kapcsolatos kötelezettségekkel kapcsolatos saját kezdeményezésű vizsgálata során hozott határozatára; emlékeztet továbbá arra, hogy az ügynökségnek az (EU) 2019/1896 rendelet 114. cikkének (2) bekezdése értelmében proaktív átláthatóságot kell biztosítania; felhívja az ügynökséget, hogy az európai ombudsman valamennyi ajánlását hajtsa végre; újfent javasolja, hogy az ügynökség dolgozzon ki és hajtson végre egy új magatartási kódexet, amely biztosítja a teljes átláthatóságot és a helyes irányítást, és hogy az ügynökség folyamatosan tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az e tekintetben elért eredményekről;

39. hangsúlyozza, hogy az európai ombudsman az 1261/2020. és 1361/2020. sz. ügyekben hozott 2022. december 15-i határozatában hivatali visszásságot állapított meg az ügynökség részéről a dokumentumokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos közelmúltbeli gyakorlatával kapcsolatban;

40. tudomásul veszi az ügynökség 2022. június 27-i tájékoztató feljegyzését az ügynökség vezetése által az átmeneti időszakban hozott intézkedésekről, különösen a szervezeten belüli jó kormányzáshoz és elszámoltathatósághoz szükséges eljárások megerősítésére irányuló erőfeszítésekről, amelyeket az átláthatóság, a proaktív kommunikáció és a belső és külső érdekeltekkel való együttműködés fokozása révén valósítanak meg; üdvözli az operatív tevékenységről a nyilvánosságot átfogó módon tájékoztató operatív tájékoztatóra irányuló ügynökségi kezdeményezést; üdvözli továbbá az ügynökség arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy honlapján közzéteszi az alapjogi tisztviselő és a konzultatív fórum által az igazgatótanács felé megfogalmazott ajánlásokat; üdvözli, hogy az ügynökség végre növelte átláthatóságát az ágazati napokon azáltal, hogy az ügynökség honlapján közzétette az ágazati napokon részt vevő vállalatokról szóló nyomonkövetési jelentéseket és előadásaikat;

41. megállapítja, hogy az ügynökség visszaélések bejelentésére vonatkozó intézkedéseinek és iránymutatásainak alkalmazása eredményeket hozott; tudomásul veszi, hogy 2021-ben a személyzet egy csalási esetet és két állítólagos zaklatási esetet jelentett; megjegyzi továbbá, hogy a három eset közül az egyiket lezárták, míg a fennmaradó két ügy a tényfeltáró misszió szintjén folyamatban van; felhívja az ügynökséget, hogy gondoskodjon az elkövetők felelősségre vonásáról, és tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot a három ügy kimeneteléről és a további lépésekről;

42. emlékeztet arra, hogy az ügynökség hatásköreinek és erőforrásainak bővítéséhez az átláthatóság és az elszámoltathatóság növelésének, valamint az alapvető jogok teljeskörű tiszteletben tartásának és védelmének kell társulnia; üdvözli e tekintetben, hogy az ügynökség átláthatósági nyilvántartást alkalmaz, és tudomásul veszi, hogy mind az igazgatótanács, mind az ügyvezetés fontossági sorrendet határoz meg, hogy tovább javítsa a feddhetetlenségi és elszámoltathatósági intézkedéseket ügynökségközi szinten; megelégedéssel veszi tudomásul e tekintetben a belső ellenőrzési részleg létrehozását és a belső ellenőrzési charta 2022-es elfogadását; ismételten megdöbbenésének ad hangot az előző ügyvezető igazgatónak – aki 2021 során járt el ügyvezető igazgatóként és csak 2022. április 29-én mondott le – az elszámoltathatóság, az átláthatóság és az alapvető jogok tiszteletben tartása tekintetében mutatott hozzáállása miatt; üdvözli, hogy az ideiglenes ügyvezetés kinyilvánította elkötelezettségét e problémák teljeskörű megoldása iránt; hangsúlyozza, hogy az elszámoltathatóság és az átláthatóság, valamint az alapvető jogok tiszteletben tartása alapvető fontosságú annak értékelése során, hogy az adott pénzügyi évre vonatkozóan megadható-e a mentesség az ügynökség számára;

Belső kontroll

43. tudomásul veszi, hogy az ügynökség értékelése szerint a belsőkontrollrendszer 2021-ben részben hatékony volt; osztja az igazgatótanács azzal kapcsolatos aggodalmát, hogy a 17 értékelt területből csak 2 esetében nem állapítottak meg hiányosságokat; aggodalmát fejezi ki továbbá amiatt, hogy jelentős hiányosságokat állapítottak meg az 5. terület (az egyének elszámoltatása a belső kontrollal kapcsolatos feladataikért a célkitűzések megvalósítása során) és a 10. terület (olyan ellenőrzési tevékenységek kiválasztása és fejlesztése, amelyek hozzájárulnak a célkitűzések elérését érintő kockázatok elfogadható szintre való mérsékléséhez) tekintetében; üdvözli az ügynökség 15 fejlesztési intézkedését, amelyek célja a kontrollok megerősítése azokon a területeken, ahol kontrollhiányosságokat állapítottak meg; megjegyzi, hogy 4 intézkedés folyamatos javítást igényel, további 4 intézkedés pedig folyamatban van; felhívja az ügynökséget, hogy folyamatosan tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az elért haladásról;

44. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az ügynökség nagyszámú meg nem felelési eseményt regisztrált a szerződések és különösen a támogatások kezelésének területén; sajnálja, hogy az eltérések (kivételek és meg nem felelési események) száma és az azokhoz kapcsolódó érték jelentősen megnőtt, és a 2020-as 106-ról 2021-ben 159-re, illetve a 2020-as 10,2 millió EUR-ról 2021-ben 21,3 millió EUR-ra emelkedett; aggodalommal veszi tudomásul, hogy 2021-ben a támogatáskezelés területe ennek az összegnek a 72 %-át teszi ki; megjegyzi továbbá, hogy 2021-ben 8 olyan eltérést regisztráltak, amelyek összege meghaladta az 1 millió EUR-t;

45. sajnálja, hogy késedelmes az IAS 12, a szerződéskezeléssel, az IT-irányítással és projektirányítással, a humánerőforrás-gazdálkodással, valamint a tervezéssel és elosztással kapcsolatos ajánlásának végrehajtása; felhívja az ügynökséget, hogy a lehető leghamarabb és szükség esetén a Bizottság segítségével javítsa ki ezeket a hiányosságokat, és folyamatosan tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az e téren elért haladásról;

46. emlékeztet a Számvevőszék azon ajánlására, hogy az ügynökségnek el kell fogadnia és végre kell hajtania a bizalmi tisztségekre vonatkozó politikát; tudomásul veszi az ügynökség jelentését, miszerint ezen politika tervezetének véglegesítése folyamatban van; felhívja az ügynökséget, hogy a lehető leghamarabb hajtsa végre ezt az ajánlást;

47. tudomásul veszi a Számvevőszék által az ügynökségnél fennálló, a belső ellenőrzéssel kapcsolatos hiányosságokra vonatkozóan tett észrevételeket, amelyek a felvételi eljárásokat, a közbeszerzési eljárásokat, valamint a megbízott vagy közvetve megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselőkre történő hatáskör-átruházást érintették; tudomásul veszi továbbá az ügynökségnek a Számvevőszék megállapításaira adott válaszait és a már végrehajtott intézkedéseket; üdvözli, hogy az ügynökség 2022 januárjában egyértelműbb utasításokat fogadott el a felvételi bizottság tagjai számára, amelyek következetesebb értékelést és harmonizált eljárásokat biztosítanak; felhívja a Belső Ellenőrzési Szolgálatot, hogy a jövőbeni ellenőrzései során foglalkozzon az ügynökség aktualizált felvételi eljárásaival;

48. üdvözli, hogy a szabálytalan átvitelek megelőzése érdekében intézkedéseket vezettek be az átviteli eljárás javítása céljából; üdvözli továbbá az ügynökség pénzügyi szolgálatainak az átviteli folyamatba való bevonására vonatkozó megállapodást, a megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselők képzésének tervezett javítását, valamint az ügynökségen belüli belső ellenőrzési kapacitás létrehozását;

Digitalizáció és a zöld átállás

49. üdvözli az ügynökség azon célját, hogy a fenntarthatóságot még inkább beépítse operatív, elemző, tudományos és adminisztratív tevékenységeibe; tudomásul veszi az ügynökség zöld közbeszerzéssel kapcsolatos tapasztalatainak pozitív értékelését, az e területre vonatkozó iránymutatások bevezetését követően; üdvözli, hogy a mentesítésért felelős hatóság ösztönzésére az ügynökség a bevált gyakorlatok és a levont tanulságok más ügynökségekkel való megosztása mellett döntött; üdvözli továbbá a zöld közbeszerzéssel kapcsolatos tudatosságnövelő tevékenységeket; megjegyzi, hogy az ügynökség szervezeti egységeit folyamatosan arra ösztönzik, hogy a közbeszerzés során zöld kritériumokat és megoldásokat alkalmazzanak;

50. megjegyzi, hogy 2021-ben az ügynökség tölti be a kilenc uniós ügynökségből álló bel- és igazságügyi ügynökségek hálózatának (JHAAN) elnökségét; üdvözli az ügynökség azon döntését, hogy feltárja a bel- és igazságügyi ügynökségek közötti együttműködés lehetőségét az éghajlatváltozás, a környezeti bűncselekmények, a vállalati karbonsemlegesség és a zöld megállapodással kapcsolatos politikák területén, amely szemináriumok és képzések révén valósulhat meg; elismeréssel veszi tudomásul, hogy a JHAAN kötelezettséget vállalt arra, hogy több intézkedést hoz a környezetvédelem támogatása és a környezeti bűnözés elleni küzdelem érdekében; üdvözli, hogy a JHAAN közös nyilatkozatot írt alá az uniós zöld megállapodásról, amelyben kötelezettséget vállalt az e keretrendszerhez kapcsolódó európai szakpolitikai célkitűzések betartására, valamint az Unió és a tagállamok azok végrehajtásában történő támogatására;

51. üdvözli az ügynökség különböző intézkedéseit, amelyek célja, hogy csökkentse tevékenységeinek környezeti hatását, többek között a papírmentes dokumentumforgalom érdekében bevezetett digitális megoldások, a pénzügyi tranzakciók papírmentes munkafolyamatai, a képzésekhez szükséges e-tanulási eszközök vagy távülések révén; tudomásul veszi, hogy a karbonsemlegesség felé vezető úton az ügynökség célja, hogy adatokat gyűjtsön a szénlábnyomról és az egy főre jutó fogyasztásról; tudomásul veszi továbbá, hogy az ügynökség „A zöld megállapodás és az Európai Határ- és Parti Őrség” címmel vizsgálatot indított annak érdekében, hogy a környezeti fenntarthatóságot beépítse az ügynökség valamennyi folyamatába, politikájába és műveletébe; felkéri az ügynökséget, hogy számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak a szóban forgó vizsgálat eredményeiről, valamint az annak nyomán hozott intézkedésekről;

52. üdvözli az ügynökség azon döntését, hogy elfogadja a kiberbiztonsági stratégiáját, amely a kiberbiztonsági fenyegetésekkel szembeni ellenálló képesség növelése és az ügynökség digitális nyilvántartásainak védelme érdekében végrehajtandó intézkedésekkel foglalkozik; üdvözli továbbá az e területen 2021-ben végrehajtott legfontosabb intézkedéseket, köztük a megerősített biztonsági felügyeleti képességet, az IKT-sebezhetőségkezelési képességet és a végpontérzékelési és -reagálási technológiát; tudomásul veszi, hogy az ügynökség elfogadta a Frontex biztonsági szabályzatát, a Frontex információkezelési keretrendszerét és a 2022–2027-es időszakra vonatkozó IKT-stratégiát; tudomásul veszi továbbá, hogy az ügynökség a kiberbiztonsági műveletekhez egy nonstop működő biztonsági műveleti központ létrehozását tervezi;

53. megjegyzi, hogy az ügynökség hatékonyságnövelő stratégiája szorosan kapcsolódik a különböző informatikai eszközök bevezetéséhez; üdvözli az EU-RESTRICTED EUROSUR hálózat architektúrájának korszerűsítését, az ügynökség személyzetének nyújtott kibővített digitális támogatást és a készenléti alakulat digitális profillal rendelkező tagjainak bevetését, hogy tapasztalatot szerezzenek a helyszíni támogatás nyújtásában az operatív területeken; kéri a SYSPER-nek az ügynökség humánerőforrás-gazdálkodásába való teljeskörű integrálását;

54. méltányolja az ügynökség által a visszaküldéssel kapcsolatos digitalizálás terén tett erőfeszítéseket és az elért eredményeket, különösen a RECAMAS referenciamodell frissítéseit, a FAR és a FAR Charter repülési rendszerek új verzióit, valamint az IRMA rendszeren keresztül történő folyamatos statisztikai adatgyűjtést;

Az üzletmenet folytonossága a Covid 19-válság idején

55. üdvözli az ügynökség üzletmenet-folytonossági tervének (BCP) elfogadását; felhívja az ügynökséget, hogy számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak üzletmenet-folytonossági tervének végrehajtásáról;

56. méltányolja az ügynökségnek a világjárvány harmadik és negyedik hullámával összefüggésben tett, a változó körülményekhez való alkalmazkodásra irányuló folyamatos erőfeszítéseit, amely többek között olyan aktualizált belső gyakorlatok révén valósult meg, mint a papírmentes munkafolyamatok, az online engedélyezés vagy a virtuális megbeszélések; elismeri a világjárvány kitörését követően létrehozott válságstáb kulcsszerepét, amely támogatja az ügyvezetést a döntéshozatalban, biztosítva ezzel az üzletmenet folyamatosságát, az ügynökség működésében bekövetkező zavarok minimalizálását és a biztonságos munkakörnyezetet;

57. üdvözli, hogy az ügynökség iránymutatásokat dolgozott ki a világjárványok vagy járványkitörések során végzett visszaküldési műveletek egészségügyi és biztonsági vonatkozásait illetően, és hogy ezek célja a visszaküldési műveletek biztonságos folytatásának biztosítása ilyen helyzetekben;

További megjegyzések

58. üdvözli az ügynökség arra vonatkozó elkötelezettségét, hogy az alapjogi stratégia és az alapjogi cselekvési terv (FRAP) 2021-es elfogadása révén definiálja, hogy tevékenységeit illetően mit jelent az alapvető jogok tiszteletben tartása, és ezt a működése során is alkalmazza; üdvözli az ügynökség elkötelezettségét a FRAP végrehajtásának nyomon követése mellett; felhívja az ügynökséget, hogy nyújtson naprakész tájékoztatást a mentesítésért felelős hatóság számára az FRAP végrehajtása terén elért előrehaladásról; hangsúlyozza, hogy az alapjogi stratégia sikere a végrehajtástól függ, és hogy az OLAF jelentésének megállapításai a 2021-es pénzügyi évre vonatkoznak; ebben az ügyben jelzi, hogy (a) az alapjogi tisztviselő az (EU) 2019/1896 rendelet rendelkezéseivel ellentétesen nem férhetett hozzá operatív információkhoz, és (b) az ügynökség korábbi ügyvezetése figyelmen kívül hagyta az alapjogi incidensekről munkájuk keretében beszámoló személyzetet; e tekintetben örvendetesnek tartja, hogy immáron az alapjogi tisztviselőt (FRO) is bevonják és konzultálnak vele minden releváns ügyiratról, és rendszeresen találkozik az ügyvezetéssel és a konzultatív fórummal; tudomásul veszi, hogy az ügynökség valamennyi szervezeti egységére kiterjedően létrehozták az alapvető jogokért felelős kapcsolattartók hálózatát, hogy valamennyi tevékenységi területen fejlesszék az alapvető jogokkal kapcsolatos szakértelmet; elismeri az alapjogi felügyelők fontos szerepét, ezen belül az operatív területekhez való hozzáférésüket és az ügynökség operatív személyzetével való szoros együttműködésüket; mindazonáltal megjegyzi, hogy az alapjogi tisztviselő irodája kevesebb mint 20 munkatárssal rendelkezik, az ügynökség munkaerő-felvételi tervében szereplő növekvő létszám ellenére; felhívja az ügynökséget, hogy fokozza erőfeszítéseit annak érdekében, hogy biztosítsa az alapjogi tisztviselő irodája számára a tevékenységeinek elvégzéséhez szükséges megfelelő erőforrásokat; tudomásul veszi továbbá az ügynökség azon határozatát, amely szabályokat állapít meg az ügyvezető igazgató és az igazgatótanács számára, amelyek szerint tájékoztatniuk kell a konzultatív fórumot az alapjogi tisztviselő ajánlásainak nyomon követéséről, és biztosítaniuk kell, hogy az alapjogi tisztviselő ajánlásainak nyomán intézkedéseket tegyenek; elvárja, hogy az ügynökség végrehajtsa az alapjogi tisztviselő 2021-es éves jelentésében foglalt ajánlásait; felhívja az ügynökséget, hogy gondoskodjon arról, hogy az alapjogi tisztviselő és a konzultatív fórum igazgatótanács elé terjesztett ajánlásait megosszák a mentesítésért felelős hatósággal;

59. megismétli, hogy az OLAF-jelentés megállapításai a magánszemélyek által elkövetett visszaélésekre és az eljárások be nem tartására korlátozódnak; elismeri, hogy az ügynökség értékes munkát végzett az alapjogi tisztviselő szerepének megerősítése terén, de az ügynökség még nem végzett mélyrehatóbb elemzést annak biztosítása érdekében, hogy ne legyenek strukturális problémák; e tekintetben megismétli, hogy i. elemezni kell a belső fékeket és ellensúlyokat, mivel túl hosszú ideig folytatódott a kötelezettségek megszegése, ii. figyelemmel kell kísérni az ügynökség tagállamokkal való kapcsolatait, mivel az OLAF megállapításai arra utalnak, hogy a tagállamok nyomást gyakorolnak a parti őrségekre és elrejtik a visszafordításokat, ami – az ügynökség korábbi vezetéséről nem is beszélve – kihívást jelent az ügynökség munkája szempontjából, valamint iii. értékelni kell az (EU) 2019/1896 rendelet 46. cikkének további alkalmazását, amint azt az ügynökség azon döntése is jelzi, hogy növeli az Égei-tengeren való jelenlétet, annak ellenére, hogy a médiajelentések és az OLAF megállapításai az alapvető jogok tartós megsértésére utalnak ebben a térségben;

60. megjegyzi, hogy 2021 októberétől az ügynökség rendszeresen jelentést tett az igazgatótanácsnak az európai ombudsman, az alapvető jogokkal, valamint az égei-tengeri műveletek jogi és operatív vonatkozásaival foglalkozó munkacsoport és az Európai Parlament Frontex ellenőrző munkacsoportja (FSWG) ajánlásainak végrehajtása terén elért eredményekről; felhívja az ügynökséget, hogy a mentesítésért felelős hatóságot is tájékoztassa az ezen ajánlások végrehajtása tekintetében elért haladásról;

61. emlékeztet az Európai Unió Bíróságának következtetésére, amely megállapítja, hogy a magyar hatóságok által hozott kiutasítási határozatok összeegyeztethetetlenek a 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ([4]) és az Európai Unió Alapjogi Chartájával; felhívja az ügynökséget, hogy tartózkodjon az uniós joggal összeegyeztethetetlen műveletekben való részvételtől; az ügynökség válasza alapján megállapítja, hogy végzett ellenőrzéseket, és arra a következtetésre jutott, hogy soha nem vett részt az EUB által az uniós joggal összeegyeztethetetlennek ítélt magyar jogszabályok szerinti visszaküldésekben (2007. évi LXXXIX. törvény és 2020. évi LVIII. törvény); hangsúlyozza, hogy ha az ügynökség új lendületet kíván adni az átláthatóság iránti elkötelezettségének, akkor nagyobb egyértelműséget és átláthatóságot kell biztosítania ilyen esetekben; tudomásul veszi, hogy az ügynökség szerint ő megköveteli Magyarországtól, hogy amikor támogatást igényel az ügynökségtől, az eljárási szempontokra vonatkozó külön nyilatkozatokat tegyen, biztosítva ezzel, hogy az ügynökség minden tőle telhetőt megtegyen annak érdekében, hogy az általa Magyarországon támogatott valamennyi kiutasítási eljárás teljes mértékben megfeleljen a kiutasításra és menekültügyre vonatkozó uniós jogi keretnek; megjegyzi továbbá, hogy az ügynökség fokozta a magyarországi visszaküldések nyomon követését, és megerősítette az alapjogi tisztviselővel való konzultációt és együttműködést Magyarországgal kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy az eljárások csak annyira hatékonyak, mint a végrehajtásuk, és ez különös aggodalomra ad okot, tekintettel a jogállamiság általános magyarországi helyzetére;

62. hangsúlyozza, hogy az ügynökségnek a határigazgatási és határőrizeti tevékenységekben való közvetlen és közvetett részvétele során meg kell előznie az alapvető jogok megsértését és küzdenie kell az ellen, valamint biztosítania kell a visszaküldés tilalma elvének való megfelelést az uniós vívmányokkal összhangban; felhívja az igazgatótanácsot, hogy erősítse meg a belső felügyeleti struktúrákat, és ismételten hangsúlyozza annak fontosságát, hogy folyamatosan felülvizsgálják és irányítás alatt tartsák a vezetésért felelős csoport munkáját a rossz vezetési gyakorlatok időben történő felismerése és kezelése érdekében, továbbá fontos, hogy standard működési eljárásként vonják vissza, függesszék fel, szüntessék meg vagy el se indítsák az ügynökség tevékenységeinek finanszírozását abban az esetben, ha ilyen kockázatok merülnek fel;

63. tudomásul veszi az ügynökség igazgatótanácsának 2021-es határozatait, amelyekben végrehajtási szabályokat fogad el a személyes adatok feldolgozására vonatkozó szabályok tekintetében; emlékeztet arra, hogy az európai adatvédelmi biztos véleményeket adott ki az ügynökség adatfeldolgozási szabályairól, és ennek nyomán az ügynökség az uniós adatvédelmi szabályoknak való teljeskörű megfelelés biztosítása érdekében újraszövegezte a vonatkozó igazgatótanácsi határozatokat; felhívja az ügynökséget, hogy számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak ezen ügy alakulásáról; felhívja továbbá az ügynökséget, hogy az adatfeldolgozási szabályokról szóló, felülvizsgált igazgatótanácsi határozatokat illetően kérje ki az európai adatvédelmi biztos véleményét;

64. aggodalommal veszi tudomásul a személyes adatok kockázatelemzési célú feldolgozására irányuló program kiterjesztésével kapcsolatos állítólagos hivatali visszaélésekről a médiában megjelent beszámolókat; az ügynökség válasza alapján megállapítja, hogy a projektet 2015 és 2017 között hajtották végre, ami lehetővé tette az ügynökség számára, hogy az 1168/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([5]) 11c. cikkével összhangban kifejlessze a személyes adatok feldolgozásához szükséges képességeket; tudomásul veszi továbbá az ügynökség álláspontját, miszerint csak a határokon átnyúló bűnözéssel és terrorizmussal gyanúsított személyek operatív személyes adatait dolgozta fel, és nem kezdte meg az áldozatok és tanúk személyes adatainak feldolgozását; ismételten mély aggodalmának ad hangot azon jelentések miatt, amelyek szerint az adatvédelmi tisztviselő többször figyelmeztetett arra, hogy ez az adatbővítés sérti az uniós jogot, de az ügynökség eredetileg úgy döntött, hogy figyelmen kívül hagyja ezt a tanácsot; tudomásul veszi az igazgatótanács 56/2021., 68/2021. és 69/2021. számú határozatait, amelyeket az európai adatvédelmi biztosnak az ügynökség adatvédelmi szabályairól szóló véleményeinek kézhezvételét követően hozott meg, és ebből kifolyólag az ügynökség adatvédelmi tisztviselője cselekvési tervet készít az európai adatvédelmi biztos ajánlásainak végrehajtására; felhívja az ügynökséget, hogy kezelje ezt a helyzetet és biztosítsa az uniós adatvédelmi szabályoknak való teljeskörű megfelelést, rendszeresen konzultáljon az európai adatvédelmi biztossal, és tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot a reform helyzetéről és előrehaladásáról;

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács 2008/115/EK irányelve (2008. december 16.) a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról (HL L 348., 2008.12.24., 98. o.).

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács 1168/2011/EU rendelete (2011. október 25.) az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség felállításáról szóló 2007/2004/EK tanácsi rendelet módosításáról (HL L 304., 2011.11.22., 1. o.).

65. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy régóta késleltetik az EP-képviselők, valamint a felső vezetés és az alapjogi tisztviselő hozzáférését az OLAF jelentéséhez; emlékeztet arra, hogy az OLAF várhatóan két további zárójelentést nyújt be az ügynökséggel kapcsolatban; elismerve, hogy az OLAF jelentésének megállapításai közérdekűek lehetnek, kéri, hogy a bizalmas jelentést a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet ([6]) 10. cikkének (3) bekezdésében és 17. cikkének (4a) bekezdésében foglalt követelmények értelmében tegyék közzé, amelyek szerint tiszteletben kell tartani az OLAF által elvégzett vizsgálat bizalmas jellegét, valamint az érintett személyek törvény által biztosított jogait, beleértve adatvédelmi jogaikat is; ismételten kéri, hogy a parlamenti képviselők, valamint az ügynökség valamennyi olyan végrehajtó alkalmazottja is azonnal hozzáférhessen ezekhez a jelentésekhez, akiknek a jövőben az ügynökség átláthatóságának és elszámoltathatóságának biztosítása, valamint költségvetésének megfelelő végrehajtása érdekében szükségük van az említett jelentésekhez való hozzáférésre;

66. megjegyzi, hogy az előző ciklusban a médiabeszámolók, a Frontex ellenőrzését végző munkacsoport következtetései, valamint az OLAF-jelentés megállapításai révén azonosított problémák a mentesítés elutasításához vezettek; kiemeli, hogy az ügynökség jelenleg a korábbi ügyvezető igazgatójának lemondását követően, az OLAF által az ügynökség rossz irányításával kapcsolatban lefolytatott vizsgálat fényében az átmenet folyamatán megy keresztül; ebben az értelemben üdvözli továbbá az ideiglenes vezetés által az ügynökség tevékenységének és normáinak javítása érdekében tett különböző intézkedéseket; elégedetten veszi tudomásul, hogy ezek a tevékenységek olyan költségvetési és pénzgazdálkodási kérdésekkel foglalkoztak, mint például a kifizetések engedélyezésére jogosult tisztviselők felhatalmazásainak és továbbadott felhatalmazásainak tisztázása, az alapvető jogok fokozottabb tiszteletben tartása az ideiglenes ügyvezetés és az alapvető jogokért felelős tisztviselő közötti megerősített intézményi együttműködés révén, továbbá úgyszintén megelégedéssel veszi tudomásul a vezetési kultúrában a decentralizáció irányába történő látható elmozdulás, a felhatalmazás és a döntéshozatali folyamat során folytatott jobb párbeszéd révén bekövetkezett változásokat; üdvözli különösen az ideiglenes vezetés elkötelezettségét a vezetési kultúra megváltoztatása iránt, a hallgatás kultúrájának megtörésére irányuló munkát, valamint a problémák megoldására irányuló kollektív szerepvállalás ösztönzését; felhívja az ügynökséget, hogy a nem ideiglenes ügyvezető igazgató kinevezését követően is tartsa fenn e szükséges reformok teljeskörű végrehajtása iránti kötelezettségvállalását, és az elért eredményekről számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak;

67. emlékeztet arra, hogy az ügynökség elszámolással tartozik a Parlamentnek, és hogy a Parlament elkötelezett annak biztosítása mellett, hogy az ügynökség hozzájáruljon az uniós jog folyamatos és egységes alkalmazásához, beleértve az alapvető jogokra vonatkozó uniós vívmányokat, különösen az Európai Unió Alapjogi Chartáját; kiemeli, hogy e cél elérése érdekében megerősített együttműködésre van szükség az ügynökség igazgatótanácsával az ügynökség átláthatóságának, elszámoltathatóságának és demokratikus felügyeletének megerősítése révén;

68. felhívja az ügynökséget, hogy fokozza erőfeszítéseit, és egyértelmű és közérthető nyelven számoljon be a teljesítményre vonatkozó releváns információkról az uniós polgároknak és a nyilvánosságnak; sürgeti az ügynökséget, hogy a média és a közösségi média felhasználása révén biztosítsa a nagyobb átláthatóságot és a nyilvános elszámoltathatóságot;

69. tudomásul veszi az igazgatótanács 2022. december 20-i rendkívüli ülésén hozott azon határozatát, hogy Hans Leijtenst nevezi ki az ügynökség új ügyvezető igazgatójává; arra ösztönzi az ügynökséget, hogy fokozza a folyamatban lévő erőfeszítéseket, és tegyen meg minden szükséges intézkedést az uniós normák teljeskörű betartásának biztosítása érdekében, különösen a költségvetési és pénzgazdálkodás, az alapvető jogok, a szervezeti kultúra és az átláthatóság terén; ismételten felhívja az ügynökséget, hogy nyújtson be részletes ütemtervet arra vonatkozóan, hogy miként kívánja eloszlatni a fennálló aggályokat, és abban egyértelműen és részletesen határozza meg ezen intézkedések végrehajtásának időkeretét, valamint hajtson végre korrekciós intézkedéseket az európai ombudsman, a Parlament Frontex ellenőrző munkacsoportja és a konzultatív fórum által felvetett valamennyi fennálló aggály kezelése érdekében; felhívja az ügynökséget, hogy a nem ideiglenes ügyvezető igazgató kinevezését követően is teljeskörűen hajtsa végre a szükséges reformokat, és számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak az elért eredményekről;

70. a mentesítő határozatot kísérő horizontális jellegű egyéb észrevételei tekintetében utal az ügynökségek teljesítményéről, pénzgazdálkodásáról és ellenőrzéséről szóló, 2023. május 10-i állásfoglalására ([7]).

([6]) Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

([7]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2023)0190.